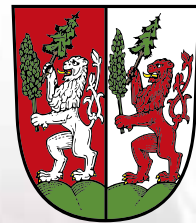

Bělohradské listy

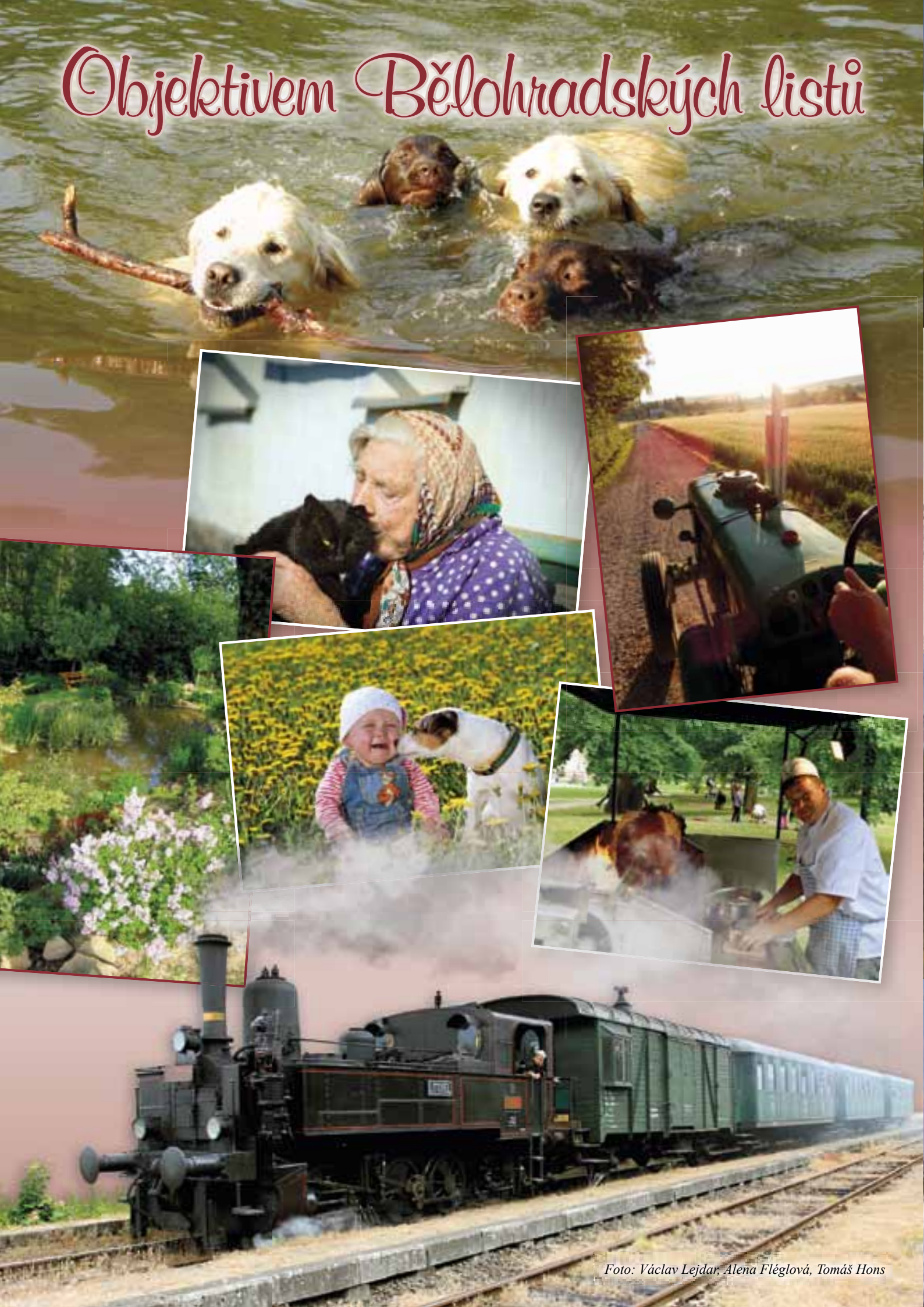

Vydáno 25. 7. 2014 • Ročník XIV • Cena 16 Kč

4 / 2014

Objektivem Bělohradských listů

**2 OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ****3 FEJETON
(EDUARD ČELIŠ)****4 ZEPTALI JSME SE ZA VÁS****5 STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE****6-7 POMOCNÉ RUCE VE STÁŘÍ
(HANA FRIEDRICHOVÁ)****8 TENTOKRÁT ČEKALA
BASKEDBALISTKY
ČERVENOVÁ VÝHEŇ
(EDUARD ČELIŠ)****9 FOLKLORNÍ FESTIVAL
SKONČIL
(LADISLAV STUHLÍK)****10-11 MEZINÁRODNÍ
FOLKLORNÍ FESTIVAL
„POD ZVIČINOU“ 2014****12-13 STRAŠIDELNÁ BAŽANTNICE****14-15 STARÉ RODY BĚLOHRADSKA
- ROD SE PŘÍJMENÍM VAŇURA
(JOSEF ŠPŮR)****16-17 JAROSLAV PANTALEON MAJOR
(JOSEF GLAZAR)****18 Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ****19 UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI****20-21 BĚLOHRADSKÝ FOTBAL 2013-2014
(PAVEL ŠUBR)****22-23 MALÍŘI V BĚLOHRADĚ
RADOVAN ULVR
(EDUARD ČELIŠ)****FOTOGRAFIE NA OBÁLCE**STRANA 1
TOMÁŠ HONS
OVČÍ BABIČKASTRANA 24
VÁCLAV LEJĐAR
BARVY INDONÉSIE**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 26. 9. 2014****Bělohradské listy**Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník*Redakční rada:* Ladislav Stuhlík (šéfredaktor),
Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová,
Václav Lejdar, Iva Plecháčová, Josef ŠpŮr, Ing. Pavel Šubr.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad*Telefon:* 739 629 482, *Fax:* 493 792 484*E-mail:* mks@lazne-belohrad.cz*Grafika, sazba a tisk:*

Tiskárna ARPA, Kotkova 792, Dvůr Králové nad Labem

Chodník už zase nízce nesekám

Asi dva roky po listopadové revoluci jsem vyrazil do stověžaté Prahy. Jeli jsme na nějaký fotbal a hned po vystupování z auta jsem šlápl do psího hovínka. Problém se psími exkrementy začal trápit nejen hlavní město. Lidi si pořizovali psí miláčky a najednou se objevil typický nerudovský problém: Kam s ním? S tím psím hovínkem.

Pomaličku, polehoučku se tento problém přesouval i do menších měst. Domnívám se, že náš Bělohrad trápí tato problematika dodnes. Někteří majitelé psů nosí s sebou igelitové sáčky a hovínka svých psích miláčků odstraňují. Hodí je do odpadkového koše, pokud je koš nablízku, jinak se s tímto „pokladem“ vlečou až domů. Jsou slušní, moc je obdivuji a fandím jim. Jak k tomu ale tito majitelé přijdou, že druzí klidně nechají svého pejska udělat potřebu kdekoliv. V parku, na chodníku, dokonce na zámkové dlažbě a i v blízkosti dětského hřiště. Líbí se mi razantní přístup mého souseda Zdeňka, který když vidí před jeho domem paninkou a její pejsek zanechá na chodníku exkrement, okamžitě volá:

„A mladá paní, to hovno si vemte s sebou domů. jo!“

Nejsem tak rázný, a proto procházím městský chodník před naším domem s motyčkou a hovínka hezky zakopávám pod drn. Částečně i trávník hnojím...

V poslední době jsem však přišel na daleko lepší nápad. Rohový chodník před naším domem sekám častěji než zahradu. Vlastně vytvářím golfový zelený pažit, anglický trávník, podobný koberci v obýváku. Pro pejsky je normální se „vydělat“ do vysokého trávníku. Docela to patří k sobě, i když ani s tímto nesouhlasím. Vyšší tráva skryje psí exkrement. Ale trávníček podobný koberci doma v obýváku odhalí hovínko v celé jeho nahotě...

Sice mě tato sekací nástavba stojí víc peněz, spotřeba naturalu do motorové sekačky je vyšší, ale bezhovínkový chodník přeci stojí za to!

Tahle teorie mě držela až do včerejška, kdy jsem vyrazil omrknout svůj anglický chodník. Velký psí exkrement se nádherně vyjímá na krátké posekaném tmavozeleném pažitu. Jako dva hnědé golfové míčky vedle sebe na nízkém greenu.

Už nesekám tak často trávník na našem chodníku. Je to zbytečné. Teorie o podobě koberce v obýváku vzala za své.

Někteří zlí jazykové říkají místo Bělohradu tvrdě Hovnohrad.

Musím jim dát za pravdu.

Eduard Čeliš, foto: Alena Fléglová

Zeptali jsme se za vás

Jak proběhl 17. SLET ULTRALEHKÝCH LETADEL na letišti v Chotči 5. července 2014?

Na to, že se na chotečské ranveji připravuje další ročník sletu ultralehkých letadel již dva týdny, odkazoval barevný banner na rohu u bělohorské lékárny. Těm pozornějším neunikly ani přípravy přímo na ploše letiště, kde sice kvalitně vysečený travnatý povrch organizátorům dělal radost, ale ke kvalitě golfového greenu nebo wimbledonské trávy ještě trochu chybělo. Vždyť taky kdekerý účastník tenisového grandslamu v londýnském All England Clubu by se zde nechtěl před prvním kolem turnaje asi ani rozehrávat.

Při vstupu do areálu letiště, nebýt burácení leteckých motorů a zaplněnou odstavnou plochou dosednutými „ultralajt“, se na první pohled vkřádala myšlenka, že zde proběhne nějaká veselice nebo místní pouť. Ve stáncích zde bylo možné sehnat téměř vše. Od knih, házeň, polarizačních brýlí, nafukovacích balónek, přes trdelníky, perníky a cukrovou vatu, až po občerstvení guláškem nebo klobáskou.

Kromě všech vystavených letadel, které jejich piloti pořád šlechtí s pečlivostí a láskou, byly k vidění repasované „stabiláky“ Jiřího Materny, Jana Eliáše a Martina Rota. Tyto jejich skvosty už zde jsou tradiční kulisou.

Bělohorský motocyklový závodník Jan Volák na letištní ploše vystavoval Hondu 500, anglickou plochodrážní Yamahu Xs Eso 400, starší Čézetu Staubu i raritu - houpáčku vyrobenou z nefunkčního motoru Yamahy.

Na své si přišli i ti nejmenší. Po celý den jim byl k dispozici skákaací hrad se skluzavkou. Neúnavně pak vozil kluky a holky na východní straně letiště v historickém kočáře taženém hnědákem Miroslav Hladík z Horních Černůtek.

Po obědě byla připravená překážková dráha, kde po úspěšném absolvování na každého čekala cena. Od rána však byla připravena perfektní letecká podívaná.

S populární Andulou pilot Jiří Šlemr z Air Speciál Jičín v průběhu dne čtyřikrát vystoupal nad plochu, aby „vyspal“ devítku jičínských parašutistů pod vedením Franty Trusmanoviče k seskoku na cíl.

Dvaatřicetiletý pilot Aleš Kočí přiletěl do Chotče s exkluzivním strojem. Představil žlutý vírník, který by právem středem zájmu leteckých fajnšmekrů. Jedná se vlastně o UL s rotačním křídlem a motorem Rotax 914, 120 HP.

Pilot Letecké školy ve Dvoře Králové Jan Řeháček předvedl s UL Vampír krátkou ukázkou toho, co vlastně UL dovede.

Hradecký ing. Kamil Kolísek má nalétáno víc než 10 000 hodin a létá jako pilot LZS i jako instruktor. Předváděl letecké ukázky helikoptéry AS 350B3e OK-DSW Ecureui.

Zajímavostí je, že tato helikoptéra jako jediná dokázala vylétnout na Mount Everest!

Pochopitelně nemohl v Chotči chybět trutnovský pilot Ladislav Ábel. Přiletěl s replikou ruské stíhačky JAK 3.

Bez hořické taneční skupiny starších mužů, známé široko daleko, by to nebyl ten správný Slet UL. Jedenáctka mužoretů, o které musí stále pečovat diplomovaná zdravotní sestra, s grácií zacvičila skladby Mužně vpřed, Kan-kán a nově nastudovaného rytmického Milorda.

To byl v kostce 17. slet UL.

Z největší dálky byl pilot UL Fox 912 - Koblížka. Do Chotče přiletěl z jihočeských Strakonice (vzdušnou čarou 180 km) za hodinu a 16 minut.

Celkem se sletu zúčastnilo 40 ultralightů, 12 rogal (tradičně nejvíce z letiště Všeň u Turnova), 1 helikoptéra, 1 vírník, AN-2, L-60 Brigadýr, Cesna 172 DKL a žlutý Čmelák, který předvedl ukázkou hašení požáru...

Tento ročník se bezpochyby vydařil. A tak, když Petra Kvitová zvítězila ve finále Wimbledonu a prohlásila, že si více cení svého druhého travnatého titulu, bylo všem jasné, že získat titul opakovaně je vždycky těžší. Chotečtí letci tuto pořadatelskou obhajobu zvládli na jedničku a spokojenost účastníků se 17. sletem je milým pohlazením za tuto odvedenou práci.

Jaroslav Voves, foto: autor

Vodník s vodnicí na ostrůvku v Černém jezírku v Bažantnici

Starosta odpovídá

Dobrý den, nedávno jsem navštívil poprvé v životě Lázně Bělohrad a musím říct, že se mi u vás moc líbilo. Prošel jsem se také přírodním parkem Bažantnice a měl bych jeden dotaz. Když jsem četl nějaké údaje na internetu a na informační tabuli na místě, tak mi není jasná jedna věc. V parku jsou nedaleko od sebe dvě jezírka. Na jedné straně hlavní cesty jezírko se smírčím křížem na ostrůvku, které je někde nazýváno Černým jezírkiem, jinde Hraběččiným. Naproti němu o kousek dál je další zajímavá vodní plocha. V některých informacích se lze také dočíst následující: „Projdete okolo Hraběččina a Černého jezírka.“ Jak je tomu tedy s názvy jezírek?

Před několika lety mě rozpor v názvu jezírka po pravé straně hlavní cestičky (někde se uvádí Černé jezírko, někde Hraběččino) také zaujal. Vysvětlení mně poskytl spisovatel a dlouholetý člen redakční rady Bělohradských listů p. Svatopluk Hrnčíř. Název jezírka v minulosti byl pouze Černé jezírko (na rozdíl od většího jezírka na levé straně cestičky, které se jmenuje Černé jezero). Nevím přesně od kdy, ale v novodobějších materiálech o městě se začal někdy uvádět název Hraběččino jezírko. Název zřejmě souvisí s legendou o hraběnce, která se měla v tomto jezírku i s koňmi utopit. Tato legenda ale není pravdivá, smírčí kříž umístěný na ostrůvku v Černém jezírku pochází z vesničky Dolní Javoří a na ostrůvek v Bažantnici byl přemístěn v souvislosti se stavbou

silnice Lázně Bělohrad – Bělá u Pecky. V materiálech o městě se proto snažíme uvádět název Černé jezírko, někdy je ale při kopírování materiálů třeba na různých webových stránkách stále uváděn název Hraběččino jezírko.

Jsou pozemky na Byšičkách kolem kostela součástí přírodní památky Byšičky? Někde jsem četl, že přírodní památka začíná až u hájenky? A co se v ní vlastně chrání?

Máte pravdu, pozemky kolem kostela sv. Petra a Pavla na Byšičkách nejsou součástí přírodní památky Byšičky. Hranice přírodní památky vede od rybníka pod Byšičkami (Novodvorského) po kraji lesa Bulice k cestě z tohoto lesa směrem k hájence, pokračuje po této cestě k hájence a dále rovně kolem rybníků Bahníka a Zákopského po hranicích katastrů Brtve a Lukavce. Přírodní památku tvoří především lesní porost s rybníky a rašelinnými loukami jižně od samoty Brdík. Přírodní památka byla vyhlášena v roce 1990 a její součástí původně byly i stráně západně a severně od kostela až ke statku Nový Dvůr. Rozloha památky byla cca 110 ha. V roce 1999 došlo k přehlášení památky, pozemky kolem kostela z ní byly vyňaty a rozloha se snížila na zhruba 90 ha. Důvodem ochrany je výskyt ohrožených druhů fauny (např. kuňka ohnivá) a flóry (např. orchidej hlízovec Loeselův). V roce 2013 byla zřízena ještě přírodní památka Byšičky 1, která se rozkládá jihovýchodně od hájenky kolem rybníků Bahník a Zákopský, má rozlohu 17,4 ha, celá leží v katastrálním území Lukavec a celá je součástí přírodní památky Byšičky. Jde o zvlášť chráněné území, které je součástí evropsky významnou lokalitou soustavy NATURA 2000.

Dostal jsem pozvánku na podezřelou akci, myslím, že jde o „šmejdy“. Jak mám postupovat, mám upozornit policii?

Pozvánku nám můžete přinést nebo poslat na městský úřad a my budeme kontaktovat Českou obchodní inspekci, která tyto nekalé praktiky řeší. Už jsme podobné případy v poslední době řešili a Českou obchodní inspekci na akce „šmejdu“ ve městě upozornili.

Pavel Šubr, foto: Václav Lejdar

ZM informuje

Další zasedání zastupitelstva města se uskutečnilo ve středu **11. června 2014** v kulturním sále hotelu Grand. Zastupitelé projednali směnu a prodej nemovitostí, schválili závěrečný účet města za rok 2014, kdy příjmy činily 60 874 803 Kč, výdaje 53 978 537 Kč a financování (splátky úvěrů) 7 478 265 Kč, a účetní závěrku města za rok 2014. Zastupitelé dále vzali na vědomí rozpočtová opatření 4R a 5R/2014 schválená radou města a informace o přípravě investiční akce „Vodovod a kanalizace Brtev“. V této souvislosti zastupitelé schválili přijetí investičního úvěru ve výši 20 milionů Kč. Zastupitelé schválili také smlouvu se SFŽP o poskytnutí dotace na zateplení mateřské školy v Bělohradě, vzali na vědomí zprávu finančního výboru, zabývali se žádostí o zrušení výherních hracích přístrojů na území města a žádostí T.J. Sokol Lázně Bělohrad o poskytnutí příspěvku na rekonstrukci kotelny v sokolovně.

Pavel Šubr

Pomocné ruce ve stáří

T. G. Masaryk:

*Není nic vyššího, než pracovat
jako člověk uvědomělý
pro svého spoluobčeka.*

Stáří. Pro mnohé seniory bolestné období života, zvláště tehdy, když je člověk osamocený. Každá moderní společnost je povinna poskytnout svým seniorům důstojné stáří a pomoci jim řešit jejich osobní a zdravotní problémy. Záleží na tom, kolik je společnost schopna do této péče investovat, aby alespoň částečně pokryla potřeby svých starších spoluobčanů.

Naše město má svůj Dům s pečovatelskou službou, i když oba pojmy – dům a pečovatelská služba – nejsou napojeny jako jeden celek. Dům, respektive dva domy, poskytují zázemí ordinaci praktického lékaře, veterinárního lékaře, dvěma ordinacím zubní péče, kancelářím sociálních služeb a Úřadu práce. Dnes pohovoříme s pracovníci, které poskytují přímou péči nejen obyvatelům těchto domů, ale i občanům našeho města a přilehlých vesnic.

Pracovnice Pečovatelské služby města Lázně Bělohrad paní Irena Perecová Bémová, Pavlína Blimová a Pavlína Čepelková nám poskytly rozhovor a informace o rozsahu své činnosti.

V čem spočívá vaše práce?

Naše práce začíná především jednáním se zájemcem o službu. Osloví nás rodina, praktický lékař nebo přímo zájemce o službu. Sociální pracovníce navštíví dotyčného člověka v jeho domácnosti, kde během rozhovoru zjišťuje jeho potřeby a požadavky. Pokud občan patří do cílové skupiny, tzn. je osobou starší 65 let, případně osobou starší 40 let se zdravotním postižením a má zájem o služby, které nabízíme, je s ním sepsána smlouva o poskytování pečovatelské služby. Smlouva obsahuje konkrétní sjednané úkony a uživatel je informován o výši jejich úhrady. Naše péče je naprosto individuální. Každý potřebuje nebo si zvolí něco jiného, ať je to úklid, pomoc při osobní hygieně, nákupy, praní prádla, donáška, případně podávání jídla. Zkrátka služby, které mu pomohou setrvat v jeho domácím prostředí co nejdéle.

Hovořili jsme o pečovatelské službě. Které další služby mohou seniory využívat?

Kromě pečovatelské služby v našem městě působí i další organizace, které dojíždějí za občany do jejich domácností a poskytují domácí zdravotní péči, osobní asistenci či další specializované služby. Ty je možné podle potřeby kombinovat, v zásadě by se dalo říci, že senior by nemusel odcházet ze svého domova, i když jeho mobilita a zdravotní stav není ideální. Na některé služby je požadováno vyjádření obvodního lékaře a u všech zmíněných služeb je důležitý zájem a souhlas samotného seniora. Pokud jsou vyčerpány všechny možnosti a zdravotní stav seniora neumožňuje jeho další setrvání v domácím prostředí, přicházejí na řadu pobyťová zařízení. Informace o uvedených alternativách a dalších službách je možné získat v kanceláři sociálního úseku.

O jaký počet seniorů se staráte?

Momentálně máme v péči 38 uživatelů ve městě, v Brtvi a v Lánech po jednom, v Hřídělcích zajíždíme do dvou domácností. V Lánech, kde se říká Na Ohradách, téměř na samotě, žije 86letá paní Miroslava Ponerová. Ve svém domově je zjevně spokojená i s tím málem, na které je po celý život zvyklá. Nestěžuje si, nenaříká. To, že by šla někam jinam a měla víc pohodlí, nepřichází v úvahu. Respektujeme její přání.

Jak jsem se sama přesvědčila při naší společné návštěvě jedné ze senierek, někdo potřebuje od vás i něco navíc. A tady nastupuje ten potřebný lidský faktor vzájemného porozumění a kontaktu člověka s člověkem.

I v tom je naše práce zajímavá. Přestože některý člověk je uzavřený, najednou potřebuje někomu něco sdělit nebo se podělit o radosti i starosti. V tom případě nastupujeme my jako důvěrníci. Velice si jejich důvěry vážíme a snažíme se je pochopit a pokud možno pomoci. Věříme, že v tom je naše poslání, pro tuto práci jsme se dobrovolně rozhodli a svým způsobem nás i obohacuje o poznatky z lidské psychiky. I v této úspěchané době se snažíme najít si pro ně čas a v klidu si s nimi popovídat.

Vaše práce jistě podléhá i kontrole

Před několika dny jsme prošli inspekcí, která se zaměřila na kontrolu rozsahu našich služeb, na úhradu za jednotlivé úkony, zkrátka na agendu spojenou s naší činností. Kromě toho každoročně procházíme povinným vzdělávacím kurzem, abychom mohli poskytovat služby podle aktuálních norem a požadavků.

Kromě seniorů v „terénu“ se staráte i o ty, kteří jsou ubytováni zde v domě.

Staráme se o ně ve stejném rozsahu jako o ty v „terénu“. Záleží na jejich požadavcích a na dohodě. Je zde asi 22 nájemních bytů, které pronajímá město. Všechny úkony si senioři hradí podle aktuálního sazebníku, stejně jako ti, kteří žijí ve vlastních bytech.

Vydali jsme se ke krátkému rozhovoru s obyvateli domu. Měli jsme štěstí, hned po ránu svítilo sluníčko a v atriu bylo příjemné posezení. Sešlo se 9 žen a 1 muž. Paní Hnízdová, Portyčová, Hanková, Bartoničková, Fajksová, Duffková, Migátová, Šimůnková, Jiříčková.

Pane Kučero, jste tu jediný muž, co tomu říkáte?

Jsem tu pět let, bylo tu víc mužských, ale nějak se ztratili. Bavím se čtením a poslechem „Šlágru“, to jsou naše písničky! Já jsem tu velice spokojený, nic mně tu nechybí.“

„Co by mu chybělo, vždyť tu má tolik ženských!“ hned jsme se dočkali odpovědi od paní Hnízdové.

„Já už, bohužel, číst nemohu, oči dosloužily,“ dodává paní Duffková, která obývá malý byt ve starší části. „Ale o četbu nepřicházím, pouštím si ji na CD a poslouchám. Stejně jako rozhlas.“

„Byla bych tady spokojená, kdyby mně v zimě líp hrálo topení, je to už zastaralé a ani ten můj malý byt to v zimě nevytopí,“ postěžuje si paní Jiříčková.

„Já bydlím v tom novějším domě, jsem moc spokojená, mám teplo, ale zase je to dražší. Platíme od m², ať topíme či ne,“ říká paní Bartoničková.

Paní Fajksová dodává: *„Já mám velký byt, je dražší, ale jsem tu moc spokojená a jsem ráda, že jsem mezi dobrými lidmi.“*

Být mezi dobrými lidmi je předpoklad ke spokojenosti. Vždyť může přijít situace, že budete potřebovat okamžitou pomoc, třeba v noci, jak byste se zachovali?

Hlasy se střídaly: *„Tloukly bychom na radiátory, to je pak slyšet po celém domě.“*

„Už se stalo, že jsme vyprošťovaly jednu z nás z koupelny, kde nešťastně spadla a nemohla se zvednout. Nakonec se nám to společnými silami podařilo.“

„V nejnaléhavějším případě bychom zavolali sanitku, vždyť víme jedna o druhé.“

„A když nás něco trápí, můžeme se obrátit na ty naše tři dobré duše. Irenku a obě Pavlíny. Ty jsou vždycky ochotné nám pomoci a poradit. Jsme rádi, že je máme nablízku,“ shodují se všichni.

A když by nebylo třeba nic víc, než ztratit dobré slovo, tyto lidé to ocení.

Děkuji všem, kteří poskytli rozhovor, zvláště pak pracovnícím pečovatelské služby. Čas, který nám věnovali, nás zavedl do světa, kde pomoc člověka člověku se stala samozřejmostí. A za to jim patří náš obdiv a dík.

Hana Friedrichová,

foto: Pavel Janák, Tomáš Hons, Ladislav Stuchlík

Tentokrát čekala **BASKETBALISTKY** červnová výheň

Česká basketbalové reprezentace žen tradičně patří k našemu městu. Když budu lehce přehánět, asi jako spisovatel Karel Václav Rais, meteorologický sloup Kadavý, skoro tříhektarový rybník Pardoubek i čím dál víc chřadnoucí barokní zámek.

V lázeňském resortu Strom života mají i letos basketeačky soustředění. Nyní před mistrovstvím světa 2014. Před úspěšnou kvalifikací na OH v Londýně 2012 zažila děvčata u nás v Bělohradě velice chladný střed měsíce května. V letošní polovině června naopak tropickou výheň.

Kondiční přípravu na tréninkovém fotbalovém hřišti u Bažantnice vedl Aleš Kaplan, muž, který se věnoval i fotbalistům Sparty Prahy i české reprezentace. Ohromný a uznávaný borec. Kdybych kdysi měl na to, abych byl někdy v nějakém repre či ligoovém mančafu, chtěl bych na fyzice „makat“ pod Alešem Kaplanem. Totéž v bleděmodrém platí i o dlouholetém šéftrenérovi Luboru Blažkovi. Klidný, skromný sympáťák. To se to holkám hraje pod jeho vedením...

Lubor Blažek
šéftrenér české basketbalové reprezentace žen

Martin Peterka
PR manažer ČBF

Tereza Vyoralová
křídlo VŠ Praha

Bělohrad je bezva místo pro regeneraci. Lázeňská péče a celé prostředí je uklidňující, příprava tady neboli. Jsme u vás již popáté a skutečně nám Bělohrad svědčí. Holky se s chutí nastartují do bojů na MS. Opravdu nás čeká těžký šampionát včetně tradičně vášnivého tureckého prostředí. Máme tady ty nejlepší hráčky, které český basket dnes má. Znovu musím opakovat: výborné místo pro trénink, super servis, hotel, jídlo, lidi a klid. Chtěl bych někdy žít na malém městě...

Přípravu zaměřujeme na MS, které proběhne na přelomu září a října letošního roku. Myslím si, že holky mají výbornou partu, do které se po roční odmlce vrátila i Eva Vítečková. Sem do Bělohradu se rádi vracíme, letos dokonce dvakrát, koncem července i na krátký restart přípravy. Nejhezčí místo v okolí? Asi Byšičky. I proto, že často jezdim na chalupu do nedalekého Černína.

Bělohrad je rekreační a je super. Ráno máme zabíračku s Alešem Kaplanem, odpoledne je rehabilitace. Naše šance na MS? Skupina je hodně vyrovnaná: Španělsko, Brazílie, Japonsko. Pokud budeme týmově makat, můžeme uspět. Kromě basketu mě zase nejvíc baví basket. Po sezoně přestoupí do USK Praha.

Eduard Čeliš, foto: autor a Jaroslav Voves

K této reportáži o přípravě české ženské basketbalové reprezentace přikládám i fotografii zákyň z našeho města, které hrají v Sokole Hradec Králové. Možná, že budoucí reprezentka bude i z Bělohradu.

Folklorní festival skončil

Mezinárodní folklorní festival „Pod Zvičinou“ 2014 skončil. Všechno se uklidilo a zbyly jen fotky a vzpomínky. Všichni nemohli být všude, a tak si připomeňme, jak to všechno bylo.

Festival začal již ve středu, byl poprvé pětidenní a to znamenalo větší nároky na ubytování a stravování, ale také na organizaci. Byl také výroční. Samotnému festivalu bylo 40, soubor Hořeňák oslavoval 65 let a dětský soubor Hořeňáček má také 40 (to už je vlastně také dospělý).

První přiletěla v úterý Indonésie a hned za ní ve středu Kostarika. Schválně uvádím „přiletěla“, neboť bylo nutné je z Prahy přivést a na vystoupení mimo Bělohrad je vozit autobusem, což dále zatížilo nejen pokladnu, ale i organizaci.

Ve středu 18. června byla v Památníku K. V. Raise zahájena výstava ke čtyřicátému festivalovému výročí. Spousta fotek, plakátů, upomínkových předmětů a dáreků, prostě vzpomínky doplněné krásnými obrázky slovenského výtvarníka a tanečníka Martina Vrábela. Pak přišlo něco, co přivedlo diváky k vytržení. Hořeňák tancoval svoji volnou tvorbu. Byla to taková legrace, že i zpěvačka pro samý smích zapomněla zpívat.

Současně Indonésie a Kostarika vystupovaly v Jičíně.

Oficiální zahájení proběhlo ve čtvrtek v areálu lázní. Bělohrad poprvé viděl exotickou Indonésii, barevné a pestré tance Kostaričanů, krásné slovenské děvčuchy, bulharské řadové tance a samozřejmě domácí Hořeňáček. Tím byl festival zahájen.

Páteční program se Bělohradu trochu vyhnul. Soubory se rozjely do okolí. Dopoledne do Nové Paky na vystoupení pro školy, navečer Pecka a Mlázovice, to byla místa, kde se tančilo a zpívalo. Všude se sešlo dost diváků, i když to tak v minulosti nebyvalo. Večer se soubory sjely na Hořeňáku. Společně nejen vystupovat, hlavně se poznat a pobavit. Kdo chyběl, litoval, ale nebylo mu ráno těžko.

Sobotní celodenní program v zámeckém parku začal v 9 hodin ráno před Památníkem K. V. Raise druhým bělohradským jarmarkem. Stánků bylo asi 30 se zbožím všeho druhu. Dopoledne vystoupily na malé scéně všechny české soubory s krátkým programem. Kolem poledne zahrála dechová hudba Podzvičinka a po ní vystoupily děti z LŠU Melodie Hořice, mladí bubeníci z Nové Paky, spolek historického šermu Tesák a žáci z bělohradské základní školy K. V. Raise. Ve 13 hodin začal třetí ročník soutěže ve vaření guláše na ohni. Čtyři družstva dostala maso, cibuli, tuk. Další ingredience si dodala sama a měla z toho za 4 hodiny uvařit zhruba 10 litrů guláše. Ten pak návštěvníci snědli a oznámkovali. Byla to zajímavá, veselá a chutná záležitost, neboť jídlo zajímá skoro každého. Musíme zmínit také skautský koutek, ve kterém si mohly děti vyzkoušet svoji zručnost.

Fenomémem a zvláštností zdejšího festivalu je závod v polce na 200 metrů, nazvaný Polka Rallye, tradičně pořádaný na okruhu před zámekem. Závodí se ve třech kategoriích - krojování, nekrojování a děti. Letos se závod konal pod dohledem komisářů z České knihy rekordů, do které byl po závodě úspěšně zapsán. V té době již na hlavní scéně hrála novopacká skupina Trosky a zahájila odpolední část programu. Pak přišly opět na řadu kroje, tance a lidová muzika, se kterou se představily všechny zúčastněné soubory. Bylo to poprvé, kdy byl program roztažen do takové šíře. Dvě scény, rozsáhlý jarmark a stánky s občerstvením, ohrazený prostor historického šermu Tesák, čtyři ohniště, na kterých se vařil guláš, to všechno zaplnilo celý zámecký park. K tomu plno lidí, kterých bylo letos určitě mnohem více než v minulých letech.

Odpoledne skončilo. V guláši vyhráli o pouhé čtyři body opět Brdští medvědi před Lázeňáky z Bradavic.

Program se vrátil na malou scénu před Raisův památník. Od 19 hodin zde vystupovaly hudby jednotlivých souborů. Hrál se také v lázních v pořadu „Hrajte nám vesele“.

Večer přišla velká chvíle pro Hořeňák a Hořeňáček. Jejich dvouhodinové strhující vystoupení k 65. výročí souboru bralo dech nejen účinkujícím, ale hlavně divákům. Nově nacvičený program, složený z nových, obnovených a léty prověřených čísel byl po stránce choreografické mistřím tahem uměleckého vedoucího souboru Milana Rychtery. Však z toho byl patřičně nervózní, ale dopadlo to na výbornou a Hořeňák exceloval.

Po krátké noci přijde kalné ráno, zpívá se v jedné písničce. Ráno bylo skutečně trochu kalné a pošmourné, dokonce začalo pršet. Soubory absolvovaly ranní mši v kostele, ale roztančené náměstí bylo z důvodů počasí zrušeno. Na mši požehnal bělohradský farář Thc. Lic. Grzegorz Puzkiewicz nový prapor souboru Hořeňák. Před obědem přece některé soubory na „autobusáku“ vystoupily. Zářili hlavně Kostaričané, jejichž pestré taneční kroje zlákaly řadu lidí a temperamentní hudba navodila správnou atmosféru.

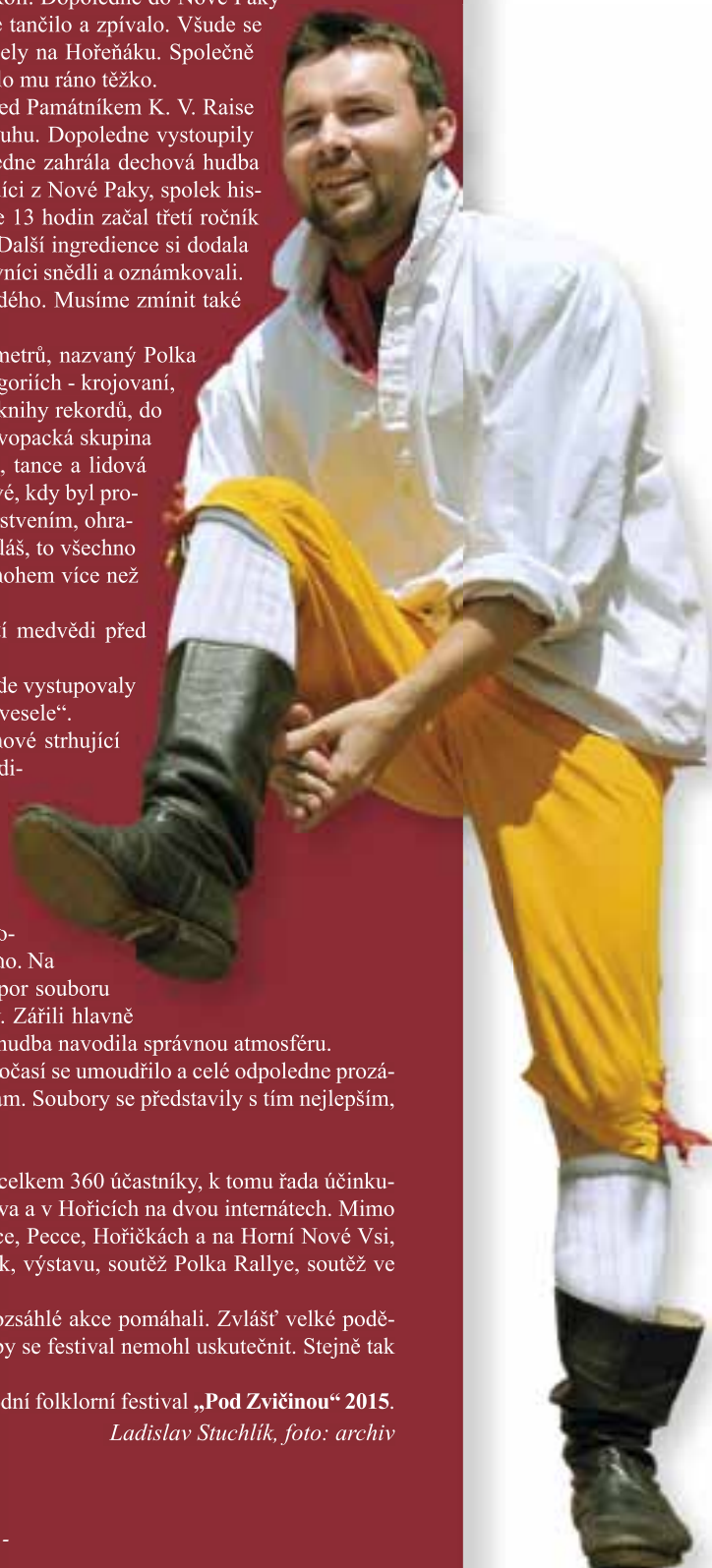
Vývrcholením festivalu je každoročně průvod městem a galaprogram. Počasí se umoudřilo a celé odpoledne prozářilo sluníčko. Velké množství lidí zhlédlo barevný, pestrý a zajímavý program. Soubory se představily s tím nejlepším, co umí. Následovala děkovačka, pak zazvonil zvonec a festivalu byl konec.

Co dodat na závěr. Letošního festivalu se zúčastnilo dvanáct souborů s celkem 360 účastníky, k tomu řada účinkujících v doprovodných programech. Ubytování bylo v Horní Nové vsi, U Lva a v Hořicích na dvou internátech. Mimo Lázně Bělohrad proběhla vystoupení ještě v Jičíně, Mlázovicích, Nové Pace, Pecce, Hoříčkách a na Horní Nové Vsi, celkem 24 představení. Festival měl v zámeckém parku dvě scény, jarmark, výstavu, soutěž Polka Rallye, soutěž ve vaření guláše a řadu dalších doprovodných vystoupení.

Poděkování patří všem, kteří jakýmkoliv způsobem s organizací tak rozsáhlé akce pomáhali. Zvlášť velké poděkování patří městu Lázně Bělohrad, bez jejichž peněz a technické pomoci by se festival nemohl uskutečnit. Stejně tak Královéhradeckému kraji a všem sponzorům za finanční podporu.

Věřme, že budou festivalu nakloněni i příští rok, a těšme se na Mezinárodní folklorní festival „Pod Zvičinou“ 2015.

Ladislav Stuchlík, foto: archiv

Strašidelná Bažantnice

28. června 2014

D Ě K U J E M E

strašidlům, pohádkovým bytostem, příšerám a všem pomocníkům, kteří nelitují času a námahy a po několik hodin straší, obveselují a překvapují, čímž nám umožnili uskutečnit 8. ročník STRAŠIDELNÉ BAŽANTNICE.

foto: Jana Hlaváčková, Jan Kašpar,
Tomáš Hons, Václav Lejdar,
Veronika Festová

DĚKUJEME
SPONZORŮM

LÁZNE BĚLOHRAD

Čistá obec
Čisté město
Čistý kraj

KRÁLOVHRADECKÝ
KRAJ

AUTO JUNEK, s.r.o.

STARÉ RODY BĚLOHRADSKA A JEJICH VÝZNAČNÍ PŘEDSTAVITELÉ

rod s příjmením

VAŇURA

V minulém čísle Bělohradských listů jsme se věnovali rodu příjmením Březina a v tomto čísle listů přinášíme pojednání o rodu s příjmením Vaňura. Rod Vaňurů patří rovněž mezi starobylé rody Bělohradska, jehož příslušníci si po generace obživu dobývali převážně prací svých rukou buď v panských službách jako ovčáci, někteří řemeslem či hospodařili na svých zemědělských usedlostech, anebo byli jen dělníky. Z tohoto rodu vyšel jeden z vůbec nejvýznamnějších muzikantů našeho městečka, vyšel z něho i kameník s pohnutým osudem své rodiny, jehož náhrobky a pomníky se dochovaly do současnosti a jehož syn svým nezaslouženým tragickým skonek rozvířil poklidný život našeho městečka v r. 1949.

Ještě dnes potomci tohoto rodu a nositelé příjmení Vaňura tu stále žijí spolu s námi.

dům čp. 49
na Třetí straně

První přišel z Miletína

Prvním nositelem tohoto příjmení na Bělohradsku a tedy nestorem všech následných Vaňurů tohoto regionu byl **Václav Vaňura** (*cca 1656, †24.3.1711), který se v r. 1685 přizemil na H. N. Ves ke Křančiolovům, na tehdy největší hornoveský selský statek dnešního čp. 17. Na Bělohradsko patrně přišel z Miletína, kde o něco dříve působil kantor Matyáš Albert Vaňura, s nímž mohl být příbuzný. Byl dvakrát ženatý a v r. 1689 se se svojí druhou manželkou ujal nově vzniklé chalupy čp. 6 v právě založené vsi Lány, ve které byl se svojí rodinou jejím prvním obyvatel.

Nejstarší jeho syn **Kryštof Vaňura** (*cca 1692) se oženil s Annou M. Fojtovou (*1701) z Brtve čp. 20 a bělohradským pánům sloužil jako ovčák na jejich dvorech. Byl vůbec prvním ovčákem z několika dalších generací ovčáků vyšlých z tohoto rodu. Zemřel v r. 1742 a vdova po něm spolu s dětmi pak žila ve Sv. Újezdě na dnes již dávno zaniklé chalupě čp. 30 Pod Straholcem. Syn Josef se ženatý ujal chalupy čp. 5 v Brtvi, nejstarší syn Václav pak hospodařil na chalupě čp. 19 ve Sv. Újezdě.

Kapelník Vaňura – nejslavnější z rodu

Nejslavnějším z celého rodu se v druhé polovině 19. stol. stal kapelník bělohradské kapely **František Vaňura** (*1.11.1816, †1.3.1899 ve věku 82 let), syn vrchního ovčáka panského dvora v Okrouhlé Františka Vaňury a potomek výše zmíněného ovčáka Kryštofa. Kapelu, všeobecně zvanou „kapela Vaňora“, složil ze svých sousedů, z řemeslníků a zemědělců Bělohradska, hrajících na různé hudební nástroje, a sám hrál na klarinet a snad na vůbec všechny nástroje. Pod jeho vedením hráli muzikanti při různých příležitostech na Bělohradsku i v okolí, při pohřbech, svatbách, při poutích, poutníkům hráli po cestě a doprovázeli

je až do vzdálených míst, třeba až do polských Vamberic. Kapelník zpíval v kostele a byl prvním učitelem hry na housle našeho spisovatele K. V. Raise, který jej ve svých Vzpomínkách ztvárnil i literárně.

Jeho manželkou se stala Anna Benešová (*1821), dcera hornoveského rychtáře Josefa Beneše z H. N. Vsi čp. 12, ale manželství zůstalo bezdětné.

Vaňurovi po sňatku bydleli v Lánech v domku čp. 60 na Třetí straně, pak bydleli v Bělohradě a to rovněž na Třetí straně ve svém domku čp. 49. Protože František měl mnoho práce s kapelou a nemohl se věnovat zemědělství, chalupu prodal i proto, že peníze muzikou vydělané stačily manželům na slušné živobytí. Pak manželé již bydleli v nájmu na různých místech po Bělohradě. František zemřel v r. 1899 v bělohradském domě čp. 133 u Buchnarových v Komenského ulici (dnes

Horáčkovi) a vdova po něm Anna se dožila devadesáti let a zemřela až v r. 1911. Oba jsou pohřbeni v hrobě č. 182 ve staré části bělohradského hřbitova.

František Vaňura měl o dost mladší sourozence. Sám se narodil ještě před svatbou rodičů v době, kdy jeho otec vojákoval v rakouské armádě. Ze sourozenců, kteří se narodili již v manželství rodičů, se dospělosti dožili pouze dva. Bratr Josef a sestra Alžběta. Oba však byli postiženi. Sestra padoucnice, bratr nemocí tehdy zvanou „tanec sv. Víta“ a oba byli bez jakéhokoliv muzikálního nadání. A tak fyzické práce neschopný Josef, podivně kroutící rukama, nohama a celým tělem chodil po městečku a vydělával si na obživu hrou na flašinet. Kapelník František Vaňura říkával: „V každé rodině se jeden povede – u nás se povedli dva!“

Kameník Vaňura

Vaňurovi, hospodařící po několika generacích na chalupě čp. 5 v Brtvi, v r. 1832 chalupu vyměnili s rodinou Knapových za půlstatek čp. 32 ve Sv. Újezdě a obě rodiny se navzájem přestěhovaly. Tak se Vaňurovi vrátili do Újezda a půlstatek zůstal v držbě jejich potomků až do současnosti.

Jeden z jejich potomků **Josef Vaňura** (*1881, †1953), který na půlstatku hospodařil v první polovině minulého století, byl též kameníkem. Jeho náhrobky je možno spatřit na hřbitově v L. Bělohradě, ve Sv. Újezdě a jinde. Zhotovil též pomník obětem 1. světové války ve Vidoni a meteorologický sloup stojící od r. 1907 na náměstí v Lázních Bělohradě, kde se dříve říkalo „U Kadavýho“.

meteorologický sloup - U Kadavýho

I když se v rodině narodili tři synové a zdálo by se, že je to předzvěst šťastných zítřků, štěstí se však této rodině na hony vyhnulo a rodina pak byla postižena tíživými ranami osudu. Ponejprv tragicky ve věku 25ti let zemřel nejstarší syn Josef (*1907), který svobodný se na první svátek vánoční r. 1931 na usedlosti oběsil. Pohutný rodinný život čekal po válce i nejmladšího syna Václava (*1911). Však poslední rána osudu, která postihla prostředního ze synů Karla, byla ještě mnohem, mnohem tíživější.

Vražda na Dolením dvoře

V r. 1946 byl rozparcelován velkostatek hrabat Merweldtů včetně Doleního Dvora na D. N. Vsi. a zbytková část jeho pozemků i jeho obytné a hospodářské budovy pak byly rozděleny na tři části. Jednu koupil **Václav Šmíd**, další František Imlauf a poslední část již ženatý syn kameníka **Karel Vaňura** (*24.2.1909, †10.7.1949). Jeho manželkou byla o deset let mladší, pohledná Slovenka Zuzana – dnes bychom řekli, že byla „sexy“. Sexy natolik, že žádostivost vzbuzovala nejen u manžela, ale i u jiných, a snad právě to bylo příčinou tragických událostí příštích.

Dne 10. července letošního roku uplynulo právě 65 let, kdy Václav Šmíd pořádal na svém díle Doleního dvora a ve svém bytě prasečí zabíjačku. Hodů se zúčastnili mimo pořadající rodinu i manželé Vaňurovi a další známí, pilo se pivo i tvrdý alkohol.

V průběhu zabíjačky si odešel Vaňura odpočinout na zahradu, kde pod stromy usnul a kde byl později nalezen mrtvý. Jak bylo vyšetřováním zjištěno a následně potvrzeno, byl zavražděn ranou do hlavy vyšlou z expanzního přístroje používaného při zabíjení dobytka. Důvodně podezřelý z vraždy byl policií zadržen Václav Šmíd, zadržena byla i manželka zavražděného a Václav Zachoval, rolník ze Sv. Újezda, z nichž dva poslední byli po čase z vazby propuštěni. K vraždě se Václav Šmíd přiznal a vyšetřujícím orgánům vydal vražedný nástroj uschovaný pod žlabem v chlévě u krav. Pro trestný čin vraždy byl odsouzen na 25 let těžkého žaláře.

Zavražděný Karel Vaňura byl pochován na újezdeckém hřbitově v rodinném hrobě pod náhrobkem zhotoveným otcem.

Josef Špür, foto archiv a Josef Špür

Jaroslav Pantaleon MAJOR

* 10. 12. 1869 Choteč, + 21.8. 1936 Praha

Nejstarší nám známá zmínka spojující nositele příjmení Major s Chotčí se objevuje v knize Josefa Svátka – „Dějiny panování císařovny Marie Teresie“, vydané v roce 1898. Svátek na straně 298 v popisu selkých bouří roku 1775 zmiňuje plenění paulánského statku 25. března rozběsněným davem, před nímž musel sládek tamního pivovaru Matěj Major z okna šest sáhů vysokého vyskočit, aby si život před pronásledujícími vzbouřenci zachránil.

Začátkem roku 1850 se podruhé žení ovdovělý Antonín Major z čp. 3 v Chotči s Antonií Hátlovou z čp. 68 také v Chotči. Z tohoto manželství se 10. 12. 1869 narodil námi vzpomínaný Jaroslav Major. Jeho dětství zřejmě nebylo úplně snadné. V záznamech obecné školy v Chotči, do které nastoupil v roce 1875, se kromě jeho dvou starších sester Antonie a Julie objevuje také Josefa Vraštilová, která má Antonína Majora, tatínka Jaroslava, uvedeného jako otčima. Takže Jaroslav vyrůstá bez maminky. Aby toho špatného nebylo málo, v zápise ze školního roku 1876 – 1877 je již místo jména otce, uvedeno sirotek po Antonínu, rolníku z čp. 3. V dalším školním roce je stejně jako u obou sester uvedena opatrovnice Filipa Majorová, výměnice.

Školní docházku na obecné škole ukončil v 1882 a ve školním roce 1882 -1883 navštěvuje nižší reálku v Jičíně. V Jičíně bydlí u krejčího Josefa Podhájského a poručíkem je mu výrobce hudebních nástrojů Václav Mach z Chotče. Do druhého ročníku ovšem nenastoupil. O důvodech můžeme pouze spekulovat. Protože prospěchem se nijak zvlášť výrazně neodlišoval od ostatních studentů, je možno tento jako důvod vyloučit. V pouhých 14ti letech je odkázán na pomoc cizích lidí. Lze se tedy domnívat, že to je důvod jeho odchodu.

Odchodem z jičínské reálky se nám také na určitou dobu Jaroslav Major ztrácí. Víme, na základě záznamů matriky obecné školy v Chotči, že mu bylo dne 12. 11. 1886 vystaveno propouštěcí vysvědčení, ovšem zatím se nepodařilo zjistit, k jakému účelu ho potřeboval. Je možné, že to bylo v souvislosti se studiem na uměleckoprůmyslové škole v Praze, kterou údajně podle některých zdrojů navštěvoval. Hmatatelná stopa se nám objevuje v roce 1887, kdy se stává kandidátem řeholního života v pražském klášteře benediktinů v Emauzích. Pro tento účel mu je také vystaveno potřebné osvědčení duchovní správy z místa narození. V roce 1888 skládá tzv. časné sliby, stává se novicem a získává řeholní oděv.

Dne 15. června skládá Jaroslav Pantaleon Major věčné sliby. Další etapa jeho života je spjata s řádem benediktinů, jejich beuronskou malířskou školou a jejím dílem. V devadesátých letech 19. stol v mateřském klášteře v Beuronu studuje na tamní umělecko malířské škole. Po návratu do Prahy se v roce 1899 podílí, ještě coby řadový umělec, na výmalbě kostela sv. Gabriela na Smíchově. První samostatné velké dílo Pantaleona Majora je výzdoba kostela Panny Marie Růžencové v Českých Budějovicích v roce 1900.

Na začátku 20. stol. pobývá společně se zakladatelem a mistrem beuronské malířské školy Petrem Desideriem Lenzem v benediktinském

klášteře v Monte Cassino, kde se kromě prací na výzdobě zdejšího kláštera věnuje i dalšímu studiu. Zároveň vykonává delší cestu po Itálii, během které studuje staré fresky v Pompejích, mozaiku a starokřesťanskou kresbu v Ravenně, Benátkách i na Sicílii. Do tohoto období můžeme zařadit i jeho tvorbu ilustrátorskou. Pro nakladatelství Nový život, vedené známým představitelem katolické moderny Karlem Dostálem Lutínovem, vytváří soubor ilustrací pro český překlad knihy o sv. Františkovi z Assisi – Kvítka svatého Františka. Tyto podepisuje pseudonymem Kochanský. Další nám známé ilustrace vytvořil pro časopis Nový život. Zde se podepisuje jako Jaroslav z Chotče. Tímto však spolupráce s Karlem Dostálem Lutínovem nekončí. Z jejich vzájemné korespondence lze vysledovat Majorovu podporu snahám Dostála na půdě katolické moderny. V této kulturní oblasti navázal Major velice blízké přátelství se sochařem Františkem Bílkem a velkou postavou mozaikové tvorby Viktorem Foersterem. Dostal je zároveň duchovním správcem v Prostějově, kde Major provádí výzdobu interiéru tamní kaple Nejsvětější Trojice.

V roce 1912 se opět vrací do Itálie, tentokrát na pozvání České paapežské koleje do Trevi, kde provádí výzdobu v kapli letního sídla českých bohoslovců, a do Říma, kde opravuje fresky v Českém domě. Není bez zajímavosti, že na výzdobě vily v Trevi s Majorem pracuje společně jeho krajan, novopacký rodák Bohumír Číla.

V Národní politice ze 4. srpna 1912 je uvedeno, že do této doby Pantaleon Major vyzdobil svými pracemi nejméně 43 chrámů a kaplí v Čechách, na Moravě a částečně též v Prusku a Itálii. Je vidět, že jeho umělecký život je velice plodný jak doma, tak i za hranicemi. V roce 1914 opět pracuje v Trevi.

Po jeho návratu do Čech propuká první světová válka, jejíž důsledky mu zcela změni život. Během války je odveden a přidělen k vojenskému stavebnímu oddělení. Zde je pověřen řídit umělecké práce na nově vzniklém posádkovém chrámu. Jedná se o chrám sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí, který měla do této doby pronajatý ruská pravoslavná církev. Zde se mu podaří najít uplatnění pro řadu umělců, a tím je dost možná zachráněn před odchodem na frontu. Zároveň i během této neklidné doby provádí různé realizace po celých Čechách. Na podzim roku 1919 je konečně zbaven uniformy a smí se vrátit ke svému řeholnímu životu. Vrací se však do zcela jiného prostředí, než které opustil. Následkem výsledku války byl vyhnán německý opat a s ním opustili klášter všichni němečtí řeholníci. Část kláštera je zabrána k zcela jiným účelům. Takto Major v dopise K. Dostálovi líčí poměry panující v klášteře: „*U nás v Emauzích jest to den ze dne smutnější. Můj atelier, mou celu mi též vzali a nyní se budu domáhati odškodného – tam nelze ani koutečka najíti prázdného k obývání nercili k malování. Byl bych vyhozen na ulici, kdybych ve Všehrdově ulici neměl útočiště.*“ Další dohledaná dochovaná Majorova korespondence je s představenými kláštera a odesílána je z Paříže. Major se snaží vysvětlit, že potřebuje dodělat načaté a poté požádá o přeložení z Prahy na nějaké odlehle místo, aby ho nemohl nikdo s další práci

Jaroslav Pantaleon Major
Pražská
Václavova 6

Výzdoba kostela Panny Marie Růžencové v Českých Budějovicích

od kláštera odvádět. Zjevně v tuto chvíli koná bez pověření představených. Následkem toho je 24. 1. 1921 zbaven věčných slibů a z řádu propuštěn.

Tato situace Majora z počátku zaskočila, ale brzy se s ní dokáže vyrovnat a zakládá vlastní ateliér, Ateliér církevního umění. Major dílem využívá situace, kdy má celou řadu navržených, ale vlivem okolností neprovedených realizací z dob jeho působení v řádu, a ty uskutečňuje. Zároveň se mu úspěšně daří získávat nové zakázky a to i ve své době velice prestižní. Jako příklad lze uvést výzdobu nové papežské čsl. koleje v Římě Nepomucenum.

Velice široké pole působnosti má v oblasti restaurátorské. Je velice ceněn jako znalec v oblasti fresek a uznáván jako specialista na jejich přenášení. Při všech pracích jeho ateliérem prováděných je mu velice nápomocen jeho synovec, malíř Jiří Jelínek, který je dobovými prameny velice chválen pro svou šikovnost. Majorova činnost není omezena pouze na nástěnné malby, ale zabývá se i malbou na plátno. Je autorem mnoha cyklů ze života svatých, známé jsou jeho obrazy ze života sv. Václava. Je tvůrcem celé řady křížových cest. Major není pouze autorem děl uměleckých, ale dají se také dohledat jím publikované fejetony.

Jaroslav Pantaleon Major odešel od své rozdělané práce 21. 8. 1936 ve věku 67 let a dne 26. 8. 1936 byl pohřben na Olšanech.

O Majorovu tvůrčí činnost nebylo ochuzeno ani naše město. V roce 1919 je podle jeho návrhu obnoven mariánský oltář v kostelíku na Byšičkách a v roce 1935 provádí výmalbu bělohorského kostela. V našem kraji mimo jiné provedl také výzdobu kostela Nalezení sv. Štěpána v Černilově. V tomto článku není možno a ani nebylo jeho účelem dopodrobna popsat Majorovo široké dílo, ale jde se o přiblížení jeho zajímavého životního příběhu.

Josef Klazar, foto: Roman Lavička

Prameny: ZOA Olomouc, SOA Jičín, archiv benediktinského kláštera v Emauzích, PNP Praha, fotoarchiv ing. J. Mráčka

Průčelí kláštera petrinů v jehož dvoře stojí kostel Panny Marie Růžencové

**10%
DÁRKOVÝ
POUKAZ**
sleva 10 % na opalovací krémy
od firmy Bioderma a Vichy
Platnost do: 30. 8. 2014

Lékárna U české koruny
nám. K. V. Raise 163, Lázně Bělohrad
lekarnalb@seznam.cz, tel.: 493 792 273
Po-Pá 8:00 – 18:00, Sobota 8:00 – 11:00

- Jsme klasická lékárna s tradicí od roku 1889
- Snažíme se poskytovat lékárenskou péči na nejvyšší úrovni
- Pacient je pro nás prioritou, a proto ke každému přistupujeme s maximální vstřícností (Po individuální domluvě možnost dovozu inkontinentních pomůcek do domu)
- Kromě léků, vitamínů, dětské výživy, doplňků stravy, měřících přístrojů, čajů a zdravotní obuvi SANTÉ... nabízíme široký sortiment dermokosmetiky BIODERMA a VICHY

Ať už máte jakýkoliv typ pleti – citlivou, suchou, pleť s nedokonalostmi a ať už máte jakýkoliv věk či způsob života, Vaše pleť se může změnit – zkuste to s Vichy nebo Biodermou.

Nyní AKCE čistící a odličovací micerální voda **Bioderma Sensibio HO za 79 Kč**

Těšíme se na Vás, kolektiv lékárny

Přijímáme poukázky Sodexo, Unišek a Cadhoc

čerstvé pečivo 7 dní v týdnu

- posezení
- teplé nápoje
- denní tisk
- připojení wifi

Prodejní doba
Po - Pá 6,00 - 12,00 So 6,30 - 11,00 Ne 7,00 - 11,00

Lázně Bělohrad, Vojtěškova ul. 493792573 www.josefydl.cz pekarna@josefydl.cz

SADOVNICTVÍ

- Posuzování škod a provozní bezpečnosti vzrostlých stromů
- Komplexní péče o travnaté plochy, včetně úklidu a odvozu odpadu
- Odborné poradenství v zahradnických oborech

NOVÁ PAKA, 493 722 184, 603 769 447

www.svatoplukjaneta.cz

KLEMPÍŘSTVÍ A POKRÝVAČSTVÍ **IMLAUF** LÁZNĚ BĚLOHRAD

KOMPLETNÍ REKONSTRUKCE A REALIZACE
NOVÝCH STŘECH VČETNĚ KLEMPÍŘSKÝCH
A TESAŘSKÝCH PRACÍ, VZDUCHOTECHNIKA.

tel.: **603 541 290**
www.imlauf.eu, imlauf@imlauf.eu

FOTBALOVÝ TURNAJ SOU

Čtvrtý ročník turnaje v malé kopané O pohár starosty města uspořádalo 27. května bělohradské SOU. Ze 4 přihlášených středních škol si nejlépe vedlo družstvo SOŠ a SOU Hradec Králové, které dokázalo vyhrát všechny své zápasy a přesvědčivě zvítězilo. Druhou příčku obsadilo místní SOU, které sice prohrálo s vítězným týmem 0:4, ale v dalších zápasech dokázalo zvítězit. Třetí místo patří SŠTR Nový Bydžov. (est)

Nově otevřená hospoda u Čechů
v Lánech (u hlavní silnice).
Těšíme se na Vás každý den
od 17 do 22 hodin, v sobotu a neděli je
otevřeno již od 15 hodin.

HÝBÁNKY 2014

V tomto roce se poprvé uskutečnil kurz Hýbánek. Byl určen pro naše nejmenší dětičky z Lázní Bělohradu a okolí. Činnost, pod vedením skvělé paní učitelky, byla zaměřena na rozvoj motorického vývoje, hudebně pohybové aktivity, lidovou slovesnost, písničky a hry. Všechny děti po absolvování kurzu byly schopny zaspívat písničky, zahrát na hudební nástroje a při tom si i zatancovat. Náš hlavní záměr propojit společné prožitky dospělých a dětí se povedl a byl to krásně strávený čas.

Tímto bych za všechny maminky ráda poděkovala paní Haně Smotlachové, která věnovala svůj volný čas a vedla kurz, dále panu starostovi Ing. Pavlu Šubrovi za podporu a pomoc, panu Ing. Jaroslavu Jiráskovi za poskytnutí prostor ve škole a za krásné fotografie panu Václavu Lejdarovi.

Miroslava Jelínková, foto: Václav Lejdar

BĚLOHRADSKÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA

prochází v době letošních letních prázdnin výraznou rekonstrukcí. Zvenčí ji zahalilo lešení, aby mohla být vyměněna okna, vchodové dveře a provedeno zateplení pláště budovy včetně střechy. Tato část prací přijde na 5 milionů korun, z toho 1.8 milionu pokryje dotace.

Zároveň se provádí v jedné ze tříd staré budovy pokládka podlahového topení, které se již osvědčilo v jiných třídách, kde bylo položeno v roce 2002. V nové budově mateřské školy se souběžně předělává sociální zařízení, které nevyhovovalo jak po stránce hygienické, tak po stránce kapacitní. Dochází také k částečné rekonstrukci elektroinstalace. Tato část oprav přijde město na 800 tisíc korun. (las)

CHODNÍK VE VÁCLAVSKÉ ULICI

je dokončen. Zbývají poslední terénní úpravy a dokončení výsadby zeleně. Spolu s chodníkem zde vzniklo i třicet nových parkovacích míst. (las)

BĚLOHRADSKÁ SKUPINA METEOR

oslavila 45. výročí koncertní činnosti vystoupením v bělohradském zámeckém parku. Na kapelu, která se původně jmenovala Pop Goldmen, se přišlo na začátku prázdnin podívat na 200 jejich příznivců. Přišlo si zahrát i několik muzikantů, kteří kapelou v minulosti prošli a dodnes na muziku nezanevřeli. (las)

Sbor dobrovolných hasičů ve Hřídenci byl organizátorem hasičské soutěže v požárním útoku, která proběhla v sobotu 12. července na hřišti za kulturním domem. Při oslavách stého výročí SDH byla před 12 lety zasazena ve středu obce lípa a nyní byl odhalen pomník připomínající tuto událost. Je to známka toho, že i v malé vesnici, jakou je Hřidelec, existuje spolková činnost přispívající ke vzájemnému spokojenému životu jejich obyvatel. (las)

RATING OBCÍ

Společnost Czech Credit Bureau zpracovává rozpočtové a účetní operace obcí České republiky, z nichž každoročně vytváří hodnocení každé obce pod značkou iRating. Výsledek hodnocení je ve škále A, B+, B, B-, C+, C, C- (od nejlepšího k nejhoršímu).

Město Lázně Bělohrad se při hodnocení za rok 2013 dostalo do druhého nejlepšího stupně B+, což je hodnocení: „Téměř bez rizika“. Popis hodnocení zní: „Posuzovaná obec převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují vynikající finanční stabilitu, která není výrazně ovlivněna okolním prostředím a horšími ekonomickými podmínkami regionu.“

Stejně hodnocení mělo město i za rok 2012, v roce 2011 mělo hodnocení B. Za rok 2013 obdrželo hodnocení B+ 9,3 % obcí České republiky, hodnocení A mělo 389 měst a obcí z více než 6 000 obcí České republiky. (spo)

Graf: iRating obcí v letech 2010 až 2013. (Počet obcí zařazených v jednotlivých stupních hodnocení).

(spo)

VYZVEDNĚTE SI ZDARMA TAŠKY NA TŘÍDĚNÍ ODPADU

TAŠKY BUDOU ZDARMA (NENÁROKOVĚ) VYDÁVÁNY JEDNOMU SPOLEČNÉMU ZÁSTUPCI DOMÁCNOSTI OBČANŮ S TRVALÝM POBYTEM V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ (1 SADA TAŠEK DO JEDNÉ DOMÁCNOSTI) V ÚŘEDNÍ DNY V PŘÍZEMÍ BUDOVY MĚSTSKÉHO ÚŘADU - KANCELÁŘ Č. 4.

Speciální barevné tašky na třídění papíru, plastů a skla si mohou vyzvednout bělohradské domácnosti. Občané tak mohou třídit odpad přímo doma a pak jej vysypat do příslušného kontejneru. Tašky jsou opakovaně použitelné a jednoduše uskladnitelné. Jsou to praktické sady plastových tašek žluté, modré a zelené barvy, které se dají navzájem spojit suchým zipem. Domácnosti mohou také využívat barevné pytle na plastové lahve a nápojové kartony.

Distribuce tašek je součástí projektu, na kterém se podílí nezisková společnost EKO-KOM a město Lázně Bělohrad v rámci podpory třídění odpadů.

EKO-KOM

AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

BĚLOHRADSKÝ FOTBAL

2013 - 2014

Za úspěšnou mohou považovat bělohradští fotbalisté sezonu 2013 – 2014. A-mužstvo začalo pod vedením nového trenéra Lukáše Čížka famózně, po třech vítězstvích v prvních třech podzimních kolech dokonce vévodilo krajskému přeboru, potom ale série porážek vrátila tým těsně nad sestupové vody. Na jaře však mužstvo předvádělo atraktivní útočný fotbal se spoustou branek a po vyrovnané bilanci 13 vítězství, 4 remíz a 13 proher obsadilo v konečné tabulce

10. místo. Fotbalisté mohou být také pyšní na kvalitní práci s mládeží v rámci FKM Javorka, která dosahuje výborné výsledky, řada mladých bělohradských fotbalistů navíc hostuje v kvalitních týmech hrajících vyšší soutěže.

Nad hodnocením sezony jsme se sešli společně s novým **předsedou fotbalového oddílu Patrikem Ježkem a trenérem A-týmu Lukášem Čížkem.**

Patrik Ježek se stal předsedou oddílu v únoru 2014 po období, kdy se těžko hledal nový fotbalový předseda. Proto mu patří otázka na první zkušenosti s předsedováním i na jeho představy a cíle, jak by měl oddíl fungovat:

„Trochu mě zarazilo, že ve městě, kde má fotbal velkou tradici a hodně bývalých hráčů, nechtěl nikdo kývnout na nabídku stát se předsedou fotbalového oddílu. Pro mě je velkou ctí, že jsem tuto nabídku dostal, uvědomuji si ale, že i když ve městě žiju už 15 let, pořád jsem zde tak trochu cizí (náplava) a nemám ani tolik informací a zkušeností jako místní rodáci. Ale důvěru bych nechtěl zklamat a chtěl bych to dělat s tím, že fotbalu dám nejen něco po fotbalové stránce, ale i v oblasti mezilidských vztahů. Zaráží mě, že ty jsou v rámci TJ trochu narušené a vše se různě „sortýruje“ na oddíly. Měli bychom všichni táhnout za jeden provaz, protože žijeme v jednom městě a zároveň ho společně reprezentujeme. Když se jeden rok udělá něco pro fotbal, tak se druhý rok udělá pro jiný sport atd. Místo toho se často vypichuje, kolik co stálo peněz a kdo z toho má víc. Měli bychom si všichni uvědomit, že to, co děláme pro fotbal, neděláme pro těch jedenáct nebo třináct hráčů,

Patrik Ježek

ale pro celé město. A jak se budeme stavět ke sportu dnes, takový ho budeme mít v budoucnu. Nejde o to vybudovat tady nějaký špičkový klub, ale až budeme vedení předávat, tak aby ti, co přijdou po nás, převzali fungující oddíl. Fotbal je nejen sport, ale i zábava a tu chceme ve městě mít, abychom se mohli všichni bavit a mít z toho radost.

A jsem moc rád, že fotbal a sport je podporován městem, sponzory, rodiči, fanoušky, trenéry a dalšími dobrovolníky. Jim všem bych za to chtěl poděkovat a pevně věřím, že i nadále budou podporovat náš oddíl.

Vedení fotbalu musíme brát jako zábavu, ne jako starosti a problémy, protože jinak by nás to všechny otrávil. Máme dobrý tým lidí, za kterým je vidět kus práce, a to hlavně u mládeže. Ta se pod vedením dobrovolníků rozšířila a myslím si, že ti, co se v mládí věnují sportu, se v budoucnu nikdy neztratí. Snad bychom se mohli v celé TJ shodnout, že prioritou pro všechny by měla být právě práce s mládeží. A znovu opakuji, že nebyt dobrovolných trenérů mládeže, nikdy bychom tak úspěšní nebyli.“

▲ *Mezi nejlepší střelce krajského přeboru patří již několik sezon Miroslav Rychecký.*

Posilou bělohradského mužstva je také Tomáš Berger z Lužan. ▶

Lukáš Čížek

Na lavičce A mužstva působil v uplynulé sezoně bývalý výborný brankář mládežnických týmů FC Hradec Králové i A-mužstva TJ Lázně Bělohrad Lukáš Čížek.

Jak hodnotí letošní sezonu z pohledu trenéra?

Sezonu hodnotím úspěšně, ale jsem typ trenéra, který stále hledá chyby a možnosti zlepšení, takže si myslím, že náš mančaft má na víc. Uplynulá sezona byla jako na houpačce, po úspěšném vstupu jsme nebyli schopni v dalších 9 zápasech vyhrát. V nich jsme nebyli horší, ale nebyli jsme schopni se vyvarovat zbytečných osobních i systémových chyb. Konec podzimu

se zase zlepšil. Na jaře jsme začali špatně, ale po prvních porážkách se silnými soupeři jsme začali vyhrávat a získávat body. Stále ale vidím spoustu věcí na zlepšení, na kterých musíme pracovat.

V tabulce jste 5. v počtu vstřelených branek, ale 3. v počtu obdržených. Znamená to zaměření na útočný fotbal?

Určitě. Chci útočit, hrát atraktivní fotbal, který by bavil hráče i diváky. Po hráčích vyžadují podporu ofenzivy, ale tím zase vznikají okénka v obranné fázi. Problémů v ní máme na můj vkus až moc a na jejich odstranění chci pracovat. Nechceme ubrat v ofenzivě, ale po ztrátě balonu musíme hrát aktivně, aktivně napadat a bránit už na útočné polovině. V tom máme problémy.

V minulosti měl tým problémy s kázní, Bělohrad býval na čele statistik v počtu červených karet, letos se situace výrazně zlepšila. I na tom jste pracovali?

Problémy v oblasti kázně mělo mužstvo veliké. Každý půlok jsme dostali čtyři až pět červených karet, navíc s velkými disciplinárními tresty. Bez kázně a disciplíny se ale fotbal hrát nedá a to byla první věc, kterou jsem chtěl zlepšit. Jak se pohybují po kraji, tak Bělohrad měl velice špatnou pověst. Povedlo se to a Bělohrad dnes patří i u rozhodčích mezi oblíbenější týmy. Pokud dostaneme červenou kartu (a v sezoně byly jen 2), tak je to většinou jen za nějaký faul. Jsem tomu moc rád.

V nedávné minulosti byly snahy posilovat mužstvo hráči např. z Hradce Králové, pak zase hráli převážně místní, nyní ke konci jara ale nastupovala v základu většinou jen pětice hráčů z Bělohradu (Šrám, Velich, Wagenknecht, Rychecký, Hrnčíř).

Nastala situace, že místních tolik není. Už vloni na jaře jsme se dostali na číslo 7 u sta-

bilních bělohradských hráčů. Pokud bychom nezískali hráče z okolí na hostování nebo přestupy, tak bychom ani tým nepostavili. Někteří kluci skončili, jsou slabší ročníky. Ale na hostování nám přicházejí hráči z regionu se vztahem k našemu okresu, z Robous, Paky, Chomutic. Nejde o hráče z Hradce nebo Pardubic jako to mají některé jiné týmy. Jsem přesvědčen, že je to správná cesta. Navíc nové posily berou i diváci a často se u nich mění hostování v přestup.

Jak vidíte možnost zapracovat se do týmu pro mladé Bělohradáky? Na jaře dostávali šanci třeba Jakub Hrnčíř nebo Radek Šorm.

Byl bych rád, kdyby získali místo v týmu. Já jim šanci dám a záleží jen na nich. Musí trénovat a o to u mladých často není zájem. Třeba Kuba Hrnčíř začal od zimy poctivě trénovat a ke konci jara už měl skoro jisté místo v základní sestavě a zvládl to v pohodě. U mladých hráčů jde hlavně o jejich přístup.

A jak moc na jaře chyběl zraněný Jakub Loner?

Z toho jsem měl velké obavy, jak Kubu, který patří mezi nejlepší střední záložníky v kraji, nahradíme. Je to nesmírně důležitý hráč hlavně pro ofenzivní fázi. Nakonec jsme se s jeho absencí poprali a teď na podzim čekám od jeho návratu z kvalitnější kádra a těším se na to.

Tím se dostáváme k příští sezoně. Zůstane kádr pohromadě, uvažujete o posilách, na co se chcete zaměřit?

Není potřeba získávat nějaké posily, všichni hráči projevili zájem zůstat, tak uvidíme, jak dopadnou jednání s oddíly. Byl bych rád, aby zůstali a mohli jsme tak navázat na práci, kterou jsme zde rozjeli. A chtěl bych mančaft posunout dál. Cílem pro mě je 6. místo.

Pavel Šubr, foto Jaroslav Voves

12. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO TURNAJE MLADŠÍCH PŘÍPRAVEK GAZZA SPORT JAVORKA CUP 2014

O druhé červnové sobotě pořádá fotbalový klub FKM Javorka již 12. ročník mezinárodního fotbalového turnaje mladších přípravků pod názvem GAZZA SPORT JAVORKA CUP 2014. Ve fotbalovém areálu Bažantnice v Lázních Bělohradě se představilo více než 150 hráčů z 16 družstev kategorie mladších přípravků z celé ČR, v čele s FC Hradec Králové a MFK Chrudim, kdy zahraničí zastupoval polský tým Gryf Swidnice. Domácí tým FKM Javorka reprezentovaly dva týmy. Na třech hřištích bylo sehráno celkem 72 utkání, v kterých padlo celkem 307 branek. V konečném pořadí se na prvním místě umístil tým MFK Chrudim, který ve finále na penaltový rozstřel porazil družstvo FK Chlumec n. Cidlinou, v boji o třetí místo porazil hanácký tým Futsal Čelechovice opět na

penalty kluky z SK Horních Měcholup. Naše oba týmy i přes předváděný velmi pohledný fotbal skončily hluboko v poli poražených, když se tým A umístil na konečném 11. místě a tým B na místě 16.

Nicméně i přes tento výsledkový neúspěch musíme hodnotit tento turnaj velmi kladně, a to nejen z hlediska předvedeného výkonu, ale především z hlediska přípravy a samého chodu turnaje, kdy nás zejména velmi potěšily pochvaly ze strany trenérů týmů MFK Chrudim a FC Hradec Králové, kteří mají s obdobnými velkými turnaji nemalé zkušenosti. Ti souhlasně vyzdvihli organizaci a kvalitu turnaje, a to zejména s ohledem na zázemí, v kterém daný turnaj máme možnost pořádat.

Petr Kněžourek, foto: Petra Pecová

MALÍŘI V BĚLOHRADĚ

Od tohoto čísla Bělohradských listů chceme čtenářům přiblížit tvorbu místních malířů. Zdaleka nejde o tvorbu věhlasných umělců, spíše můžeme hovořit o lidech, které malování chytlo a baví. Osobně je obdivuji a před jejich zápalom hluboce smekám. Zdaleka nemám na to, abych posuzoval jejich obrazy, obrázky, skicy a črty. Pouze se snažím nakouknout do jejich „kuchyně“.

Radovan Ulvr

Na Horní Nové Vsi, kde se podle Javoroky táhne prodloužená Třetí strana, již léta žije muž, u kterého naše malířské reportáže začínáme. **Radovan Ulvr**, 77letý truhlář Kovo-dřevo-elektro na penzi, zapálený turista, milovník podkrkonošské přírody a našeho města.

Strejda Jarka a začátky

S malováním jsem začal asi ve čtyřech letech. Můj strejda Jarka, tá-tův bratr, to byl ohromnej machr. nikdo ho nic neučil, ale uměl dost. Bydlel v továrních bytech. Já u něho sedával, votravoval ho a koukal, jak maluje.

Strejda Jarka mě taky vzal poprvé na Arnoštov. Jel na lyžích a mě měl na zádech. Umřel poměrně brzo na tuberkulózu.

Začínal jsem s vodovkami, asi jako každý. Pak jsem měl korálové barvy a jak jsem to s nimi šmudlal, tak mi povídá pan učitel Koubek: „To musíš pěkně tahem a hodně namočit štětec.“

Dcera mi koupila můj obraz

Koukám v Jičíně do jedny výlohy a tam známěj obraz. Hergot, to je snad můj obraz! Kdysi dávno mi skutečně někdo doma sebral jeden olej i s rámem a prodal ho do zastavárny. Dcera mi ho za dva tisíce koupila zpátky. Jenom jsem malinko musel opravit rám...

František Kaván

Jinak mě malování provází a bude provázet celý život. Nikoho nekopíruji, dost čerpám z knížek a jsem spíš samouk. Mým vzorem je František Kaván, významný český malíř krajinář a básník, co pochází z Víchovske Lhoty u Jilemnice (1866 - 1941 pozn. eč). Mám doma i jeho knížky, a když je mi smutno, tak si čtu Kavána.

Turistika se skicákem

S manželkou nás hodně vzala turistika. Ta pěší, kolo i běžky. Já jsem měl často s sebou skicák a tužkou jsem si zachytil motiv, i když při turistice nemáte zrovna moc času. Doma jsem pak v klidu maloval. Olej, uhel, perokresba. Teď mám rozdělaný dvě plátna, ale nejde to tak, jak by mělo. I na novém motokole mám přidělaný stojánek pro snadný kreslení. Ještě jsem ho nepoužil. Zkrátka zdravíčko krapátko zlobí...

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

